

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom
„KOROŠKI SLOVENEK“
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.
Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Pol. in gosp. društvo
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

List
za politiko, gospodarstvo
in prosveto

Izhaja vsako sredo.
Stane četrtletno: 1 šiling.
celoletno: 4 šilinge.
Za Jugoslavijo
četrtletno: Din. 25.—
celoletno: Din. 100.—
Pozamezna številka 10 grošev.

Leto VI.

Dunaj, 6. januarja 1926.

Št. 1.

Pravica v nevarnosti.

Ustavno sodišče je izdalo razsodbo, proti kateri se krščansko-socijalna stranka postavlja z vso vnetostjo. Ljudskošolska postava določuje namreč v § 48, da mora biti voditelj šole tistega veroizpovedanja, h kateremu pripada večina otrok, ker mora biti sposoben v slučaju potrebe poučevati tudi verski nauk. Senžermenska mirovna pogodba pa določuje, da so vsi državljani enakopravni, in da veroizpovedanje ne sme biti povod, da se bi kedo prikrajšaval v pravicah. Dunajska občina je razpisala več mest šolskih vodij s pogojem seve, da morajo biti ene vere z večino otrok; proti temu se je pritožil protestantski učitelj pri ustavnem sodišču, da se mu krati pravica, zajamčena po mirovni pogodbi, in ustavno sodišče je pritožbi ugodilo. Protiversko časnikarstvo obhaja zdaj zmagoslavlje vedoč, da zdaj urivajo lahko vsem šolam židovske svoje voditelje.

„Reichspošta“ opozarja, da je žid Austerlic član tega sodišča in da je ta nastopal dan pred razsodbo v „Arbeiter-Zeitung“ s svojimi razlogi proti stališču naučnega ministrstva, ko postava prepoveduje, da se o stvarih, o katerih se pri sodišču razpravlja, pred razsodbo ne smer nikakor agitirati ne v listih ne na zborovanjih. In list pravi, da se tolmačenje mirovne pogodbe tukaj menda vrši v službi tistih ljudi, ki hočejo na podlagi te pogodbe zrušiti tudi katoliški zakon. „Te homatije je zakrivilo politiziranje pri najvišjih sodiščih, pri katerih se službe oddajajo po pripadnosti k stranki. Kadar je potem treba soditi, ne odločujejo več sodniki, ki sodijo po postavi in pravici, sodijo vsaj deloma le še strankarji v prilog stranke. Tako se mora razrušiti vse pravosodstvo.“

K ti stvari imamo še koroški Slovenci nekaj povedati. Pri nas so se sodniki navadno že pred vojno nastavljali od nemškega Volksrata, vsaj med nami Slovenci! Da se je dobilo Kristofa v Železno Kaplo, je bilo treba najodločnejšega nastopa Slovanov na Dunaju. Le-ti sodniki so potem seve služili svoji stranki in preiskati bi bilo treba, kako se dela zdaj v Ve-

ikovcu, Pliberku, Dobrli vasi? Pravica se podira, kedar se take službe politizirajo. *

Stvar na Dunaju pa je takšna: kdor hoče v ljudski šoli poučevati, mora biti za to seve sposoben, zlasti ravnatelj šole. Da bo ravnatelj sposoben, mora biti zmožen tudi v slučaju potrebe poučevati v krščanskem nauku, torej mora biti ene vere z večino otrok. Protestant naj bo ravnatelj šole, kjer so protestantski otroci, žid, kjer so židovski; torej določba nikakor ne povzroča neenakosti v državljanskih pravicah. Ako pa se v javnih službah ne bo več zahtevala sposobnost, ker bi to bilo proti enakopravnosti državljanov, potem bomo, pravi „Reichspošta“, „slepce postavljali na lokomotive kot strojevodje in grezniške delavce za ministre“. Saj smo skoro tako daleč v naši republici. Proti takšnemu neredu je le ena pomoč: ljudstvo se mora samo organizirati, mora samo nastopati eventualno s štrajki; šolski štrajk sem, ko že vse štrajka, zakaj bi se stariši ne posluževali tudi tega sredstva, tem bolj, ker je zelo dvomljivo, se li da v vesti opravičevati šolsko nasilstvo, pod katerim trpi vse ljudstvo. Otroci so po naravi lasti staršev in starši naj odločujejo v takih vprašanjih. Učitelj je namestnik očeta, torej naj se da beseda tudi očetu, ki pošilja v šolo otroka ter šolo vzdržuje s svojim denarjem.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Vladna pozicija menda vendar ni tako trdna, kakor se včasih povdarja, ker javnost precej razpravlja o izpolnitvi vlade. Ali pride do kompromisa s socijaldemokrati ali pa do ostrejšega boja med strankami. Za prvo rešitev bi se izločili gg. Seipel, Mataja, Kienböck in Kunschak. Za nove volitve pa vladne stranke niso posebno navdušene. — V kratkem se skliče gospodarska konferenca, ki se bo bavila z vprašanjem, kako zaježiti rastočo brezposelnost, ki se je zadnji čas tako

stopnjevala, da ogroža celotno gospodarstvo. — Antantna vojaška misija, ki nadzira razorožitev, je bila zadnje dni ojačena s številnimi oficirji, ki so hoteli pregledati razna industrijska podjetja. Ker škodujejo take inšpekcije domači industriji, ministrstvo pregledovanja ni dovolilo in zahtevalo, da se naznanijo objekti, katere nameravajo pregledati. — Pri razpravi v zveznem svetu o brezposelnosti je eden predlagal, da se vrnejo vsi delavci, ki izhajajo iz kmetijstva zopet k kmetijstvu. Predlog ni napačen. — Ljubljanski listi poročajo, da so med tedni prišli v Celovec rajhovski oficirji, ki so odšli na jugosl. mejo, kjer so proučevali obmejno ozemlje.

Razno. V Nemčiji je gospodarski položaj tako slab, da se pričakujejo nemiri. Vlada je razpravljala, ali naj se proglasi obsedno stanje. Vojaštvo in orožništvo je pripravljeno, da morebitne nemire v kali uduši. — Rusija je bila povabljena na razorožitveno konferenco, ki se vrši 15. februarja. Tudi Amerika se je udeležila. — Jugosl. minister prometa je bil odstavljen. Zadnji čas se je mudil v Beogradu turški minister Tefvik Redži beg. Govorilo se je ob ti priliki, da pripravlja pot za priznanje Rusije s strani Jugoslavije. Ninčič pa pravi, da vprašanje obnovitve diplomatskih zvez z Rusijo ni aktualno. Na drugi strani pa izjavlja dr. Beneš, da ni več daleč čas, ko bodo priznale Rusijo vse države Male antante. Obenem se razpravlja o neki personalni uniji med Jugoslavijo in Madžarsko. — Francoski ministrski svet je sprejel Doumerjev finančni načrt, da je kriza vlade za nekaj časa odložena. Štirje ministri, ki so načrtu nasprotovali, ostanejo še nadalje v vladi. — Bolgarskemu min. preds. Cankovu je odreklo 10 poslancev vladne večine zaupanje, ker ne posveča zadostne pozornosti in skrbi položaju narodnih manjšin v sosednih državah in tudi ne skrbi dovolj za makedonske begunce. Položaj postaja kritičen in je na vidiku nov režim. Tudi kraljev govor je k temu dosti pripomogel. — Rumunski prestolonaslednik Karol se je odpovedal prestolu.

PODLISTEK

Reberški Ožbej:

Zadnji vitez Reberčan.

Zgodovinska povest.

Mlad junak po polji
s težkim srcem hodi.
Jenko.

Bilo je na praznik Kristusovega Vnebohoda koncem majnika 1452. Jutranje solnce je priplulo izza gora in pošiljalo sem čez sivo, še tu in tam s sneženo odejo pokrito Peco svoje blagodejne žarke v Podjunsko dolino... Narava se je vzbudila k življenju in se sedaj okrepčava ob jutranji rosi; nad Klopinskiim jezerom se še vlačijo nekatere megle, a od zapada potegne lahek vetrič in razprši te preproge, lahko burkajo valovi in udarjajo ob zeleno obal, ob kateri se vozijo divje race in opozarjajo popotnika s svojim enakomernim tak-tak-anjem.

V tihem logu doni udarjanje pisane žolne, a na visoki smreki sedi kukavica in veselo kuka, da odmeva po hribu in dolu. Vmes pa so začele drobne ptičice svoj koncert v nizkem

grmičevju, da človek nehote obstoji in posluša to rajskomilo žvrgolenje. Ob potu pa dvigajo pestre rožice svoje glavice proti solncu in razprostirajo prijetno vonjavo kot v zahvalo neskončnemu stvarniku, ki jim je dal tako lepo oblačilo.

Bil je tisti praznični mir, ki dviga človeško srce v sinje višave, tja, kjer je naše hrepenenje in kjer pozabimo vso bol sveta.

Od Škocijana je zadonel veliki zvon, vabeč župljane v božji hram, njemu se je odzval onkraj Drave mogočni tinjski in tudi tam za Šentjursko goro sliši milodoneči zvon dobrolske cerkve, ob kateri imajo menihi avguštinci svoj obširen samostan.

Po poti od Škocijana mimo Klopinskega jezera jezdi počasno na bistrem konju vrancu jezdec v viteški opravi.

Njegova postava je takoj na prvi pogled prikupljiva. Izpod vedrega čela gleda dvoje temnomodrih oči tako prijazno in milo, da takoj spoznaš plemenito mišljenje tega viteza. Raz glavo se vsipajo kostanjevi lasje, s katerimi se igra lahen vetriček. Široka prsa kažejo na mladeniško moč viteza.

Počasno jezdi na svojem vrancu, ki je nosen nositi svojega gospoda Manfreda iz Podgrada. Kajti on je ta jezdec, ki prihaja navse-

zgodaj iz svojega gradu ob šumeči Dravi pod Škarbino. Zamisljen je naš vitez, spominja se nedavnih dogodkov.

Nad vse je ljubil svoje stariše Reinprehta in Heleno, zadnje iz rodu Štubenberg na gradu Humberk v Rožni dolini. Skrbno sta ga vzgojila, saj bil je sin edinec, tedaj njih ljubljene. Delal je pa starišem tudi veselje, kajti bil je ubogljiv, mirnega, dostojnega obnašanja in blagega srca, ki je posebno ljubil priprosti, gospoščini podložni kmečki rod. Zato so ga pa tudi vsi spoštovali in mu bili tako udani, da bi šli zanj tudi v največjo nevarnost.

Manfred je bil star 32 let, ko sta mu preminula naenkrat oba roditelja. Zavratna bolezen je pograbila oba v teku 8 dneh. Bridko je bilo slovo od ljubljenih staršev, katere je toliko spoštoval. Ostal je sam na gradu, ki so mu pripadala obširna posestva.

Edina njegova tolažba je bila, da je imel zveste podložnike in v samostanu v Dobrli vasi blagega strica Lorenca, tedajnega prošta menihov avguštincev. K njemu je danes povabljen. Že je za njim vas Bukovje, pred seboj zazre mogočni samostan z veličastno cerkvijo.

Starodavna je ta cerkev; pripoveduje se, da jo je dal sezidati grof Kacelin iz kamnov starega rimskega tempelna že pred letom 1106.

DOMAČE NOVICE

† Prošt Valentin Limpl. V nedeljo popoldne smo na celovškem pokopališču izročili zemlji enega najodličnejših koroških duhovnikov: g. Valentina Limpla, žal v najboljših moških letih še. Na Novo leto zjutraj se je zdrav odpeljal v Gospo sveto ter se od kolodvora podal na vilo celovških uršulink v Zagradu. Maševal je tam v hišni kapelici in opravil po sv. maši še zahvalne molitve. Potem se poda v tujsko sobo, sede k mizi nasloni glavo na mizo in zaspi za vedno. Ko je došel zdravnik, je mogel samo še konstatirati, da je tu nastopila smrt in zdravniško znanje nič več nima opraviti. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi, skoro vse, kar je katoliškega v Celovcu, zlasti veliko mož. Prišla je vsa celovška duhovščina, na čelu ji generalni vikar kanonik Šmutzer kot zastopnik odsotnega knezoškofa in ves stolni kapitelj. Pogrebne obrede je opravil g. stolni kanonik Vidovic ob asistenci g. kanonika stolnega župnika in g. msgr. Podgorca. Ob odprtem grobu je umrlemu v spomin spregovoril msgr. Podgorc. Govoril je o pomenu duhovnika in priporočal ranjkega sobratom in ljudstvu v molitev. „Duhovnik je po razodetju sv. Brigite več kakor prerok: preroki se sprejemali samo božje besede, duhovnik pa jemlje v roke Gospoda samega. Tisti svetnici je bilo razodeto, kakšen naj bo vzoren duhovnik: naj bo potrpežljiv kakor ovca, neomahljiv kakor na trda tla postavljen zid, sramežljiv kakor devica, pogumen kakor vojak, ljubezni goreč kakor ženin in nevesta! V visoki meri je blagi pokojnik odgovarjal temu vzoru. Pisatelj Pierre l'Ermite pravi, da je duhovnik „pot, resnica in življenje“, kjer duhovnik več ni, vasi umirajo! Duhovnik je svetilnik v burnem morju življenja.“ — Blagi pokojnik se je porodil v Blačah na Zili. Tod bivajo nadarjeni Slovenci, delavno, skromno, a veselo ljudstvo. Zilan ima nek pogled v širni svet, ki ga drugi naši kmečki ljudje nimajo. Dijak Valentin Limpl je dobival zelo dobra spričevala, bil je vedno med najboljšimi, a bil je tih, ker ni bil dosti trdnega zdravja. Utrdil se je pa pozneje v duhovniški službi. Bil je goreč dušen pastir, izboren propovednik, ker je zelo veliko molil in premišljeval. Župnije, kjer je pastiroval, ga ne bodo pozabile. — Po vojni je prišel prevrat, prišel je plebiscit in grdi nered po glasovanju. Tiste dni se je zgodil proti g. Limplu nečuven zločin. Razbojniki so ga ponoči izvabili iz župnišča pod pretvezo, naj pride bolnika sprevidet in med potom sa ga obstrelili. Kroglja je k sreči zadela samo mišičevje nad laktom, da je rana kmalu zacelila. Storilec je bilo orožništvo takoj na sledu, a potem niso našli — nikogar. Preč. knezoškofu se je Limpl zasmilil in hotel mu je dati neko zadoščenje s tem, da ga je dvignil za prošta v Podkarnosu pri Celovcu. Politični nasprotniki v Celovcu so pa zagnali agitacijo, da službe v Podkarnosu ni mogel nastopiti. Škof ga je na to imenoval za ravnatelja karitativnega dela in karitativnih društev v slovenskem delu dežele, obenem je prevzel oskrbovanje hiš Mohorjeve družbe. Tem nalogam je posvečeval svoje moči do zadnjega, ponizen, tih in ljubezniv proti vsakomur. Malo svoje premoženje je zapustil za dobre namene. Koroški Slovenci mu bodo ohranili časten spomin. Naj v miru počiva!

Eksistenčni minimum za samske nameščence. Posebno razsodišče je v nekem sporu med delodajalci in privatnimi nameščenci ugotovilo, naj znaša eksistenčni minimum za

Oglejski patrijarh je ustanovil leta 1154 samostan za redovnike iz reda sv. Avguština.

Od vseh strani se bližajo verni župljani cerkvi k slavnostni maši.

Manfred je pognal svojega konja v hitrejši dir, bil je videti kaj krasen v tem diru; pero na klobuku je plapolalo in zametasti plašč se je ovijal viteške postave. Marsikatero kmečko dekle je pogledalo za njim in vzbudile so se v srcu želje in hrepenenje, ki se nikdar ne morejo izpolniti. Bili so tedaj drugi časi kot sedaj; kmet in njegova rodbina so bili podložniki in določeni za to, da so delali svojemu gospodu tlako.

Manfred je prijezdil na prostorno dvorišče skoz visoka vrata, ki so bila danes na stežaj odprta, kajti več drugih gostov je že prišlo, med njimi tudi Ivan Ungnad iz Ženeškega grada.

Proštov osebni strežaj Štefan, ki je bil ravno na dvorišču, je takoj priskočil in prijel konja za uzdo, medtem je v lahki kretnji skočil Manfred na tla, si oravnal meč in obleko ter izročil svojega vranca Štefanu, ki se je kaj razveselil mladega gospoda.

samskega nameščenca mesečno 200 šilingov. Nameščenci so zračunali, da potrebuje samec mesečno 224 šilingov in sicer za hrano mesečno 91 šilingov, za stanovanje s kurjavo in razsvetljavo vred 46 šilingov, za obleko 35 šilingov, za perilo in čiščenje obuvala 10 šilingov, za ostale malenkosti pa ostanek.

Potres. Kakor se doznava iz prvih poročil, je centrum potresa, ki se je čutil na Koroškem na novo leto ob sedmih zvečer, v Italiji. V Benetkah je trajal potres devet minut in bil tako močan, da se je porušilo nekaj hiš. V Trstu je trajal dve minuti in še bil tako silen, da je ljudstvo drvelo na cesto. Obiskovalci gledališča so bežali s tako silo, da se je več oseb ponesrečilo. V Ljubljani so se poškodovali potresomeri, drugih poškodb ali žrtev ni zaznamovati. V Celovcu se je potres posebno občutil v večjih hišah, kjer so se premikali prosto viseči predmeti. Stekla pri oknih so šklepetala, stene majale, nekatere ure so obstale. Slična poročila prihajajo tudi iz drugih krajev dežele. Kakor poroča deželni referent, se je potres vršil eno minuto po 19 uri v valoviti obliki v smeri jugovzhod-severozapad in trajal 15 do 20 sekund. Jakost 5 po Forel-Mercallijevi skali. Na prostem se potres ni čutil.

Zakon o upravnem postopanju določa, da smejo zahtevati varnostni organi (policaji, orožniki itd.) od oseb, katere zalotijo pri kakšnem kaznivem dejanju neposredno za to določeno denarno globo. Ta novost, ki stopi v veljavo s prvim januarjem 1926, bo olajšala upravnim uradom posel, ker bo varnostni organ pri manjših prestopkih na svojo pest kaznoval in ne bo prišlo do sodnijske obravnave ali upravnega postopanja. Namerava se s to določbo ako previdno postopati, da se ljudstvo tega načina kaznovanja navadi. Varnostni organi bodo imeli v ta namen posebne listine, ki bodo svedočile, da so upravičeni kaznovati na omenjeni način. Nihče ne bo prisiljen, da kazen takoj plača in ako se je brani, se bo postopalo postavno kot doslej; vendar ima nova naredba prednost, da se v slučaju takojšnega plačanja kazni varuje anonimneta (kaznovana oseba se ne naznani oblasti) kaznovanega.

Velikovec. (Občinska seja.) Dne 19. decembra se je vršila zadnja občinska seja v letu 1925, na kateri se je sklepalo o proračunu in rešilo več tekočih zadev. Do večje debate je prišlo pri prošnji Heimatbunda za podelitev podpore v svrhu izdaje treh brošuric proti pritožbam Slovencev pri Društvu narodov. Finančni odbor je predlagal znesek 100 šilingov. G. poslanec dr. Petek imenuje podpore iz javnih virov, ker je to strankarska zadeva, za katero se ne smejo porabljati javna sredstva, korupcijo. G. Buchleitner je izjavil v imenu soc.-demokratske stranke, da so za enotnost Koroške in obsojajo vsako agitacijo za delitev, a državljske pravice manjšine se s tem naj ne kratijo. V slučaju resnega ogrožanja dežele bo njegova stranka storila svoj del za obranitev dežele in republike; z ozirom na enoten sklep stranke pa ne morejo glasovati za podelitev podpore. Krščanski socialci so mnenja, da deluje Heimatbund za obče koristi in je radi tega potreben podpore iz javnih virov,

„Gospod Manfred so se malo zapoznili,“ pravi udano Štefan, „je pač dolga pot sem od Podgrada.“

„Da, da,“ pravi smehljaje Manfred, „če je človek sam, se pač ne more ločiti tako hitro od doma.“

„Imate prav,“ meni Štefan, „pa temu se že da pomagati, saj grajske gospodične že vse gledajo za brhkim plemičem.“

„Ima še čas,“ nasmeje se Manfred, „toda sedaj moram oditi.“ To rekši, izgine skozi druga vrata proti cerkvi, Štefan pa izroči konja hlapcu in gleda za visoko vitezovo postavo.

Je pač zal človek ta Manfred in pošten, zato ga pa naš prošt Lorenc tolikanj radi imajo.

Svečana božja služba se je pričela, močno so zabučale orgle, pred oltarjem je prošt Lorenc v polnem ornatu z infulo in srebrno palico. Okoli njega so dekan Janez, administrator Martin Lempl, Andrej Plesnik, ki je imel drugače skrb za dobro vsebino v kleti. Subdijakon je bil Lambert iz grada Bilštanj pod Obirjem. Tudi arhidijakon prošt Gregor iz Tinj je bil navzoč. (Se nadaljuje.)

čemur g. dr. Petek nasprotuje ter se opira na potrebo varčljivosti. — Kakor se iz tega vidi, skušajo Nemci na vse načine dobiti zadostnih sredstev za pobijanje naših upravičenih zahtev in zlorablajo v to svrhu javen denar. Ne pobirajo denar pri svojih napetih nacionalcih, ki ne privoščijo Slovencu drobtinice pravic ne na kulturnem in ne na gospodarskem polju, ampak se zaletavajo kar na občine in prosjačijo tam, ne ozirajoč se na to, odkod prihaja denar v občinsko blagajno. Že tako daleč smo prišli, da si usojajo pobirati denar v slovenskem ozemlju za zadeve, ki so naperjene proti lastnemu ljudstvu. Ali res mislijo, da bomo za svojo obsodbo še sami zbirali denar? Po vseh občinah, kjer sedi le en mož naše stranke, se mora proti enakim ukrepom vzdigniti energičen protest in nikdar in nikoli se ne sme trpeti, da se bo za naše zaslužnje tirjal denar iz blagajne, v katero je sleheren primoran dati svoj delež. Tudi dežela je že dala, kakor se sliši, 1000 šilingov v ta namen. Lep del tega denarja so vplačali slovenski davkoplačevalci. G. dr. Petek je imel popolnoma prav, ko jim je zabrusil v obraz, da je tako postopanje korupcija.

Št. Ilj ob Dravi. V nedeljo pred novim letom smo šli od božje službe. Pred nami je šla skupina fantov in deklet in med njimi se je oblastno sukala član našega Jugendbunda. Radovedni, kaj imajo toliko govoriti, pospešimo korak in spoznamo, da se išče člane. Nič kaj se niso hoteli ogreti. Zato je potegnil iz žepa — čujte in strmite — steklenico žganja. Ponudil ga je najprej dekletom, ki so res tudi vzele in vpričo vseh ljudi krepko potegnile, nič drugače tudi fantje. Bralec naj si pa sam predstavlja, iz česa obstoji Jugendbund. Torej na žgano pijačo lovijo člane, ker jih drugače ne morejo dobiti, toda kljub temu imajo komaj čez deset fantov z učitelji vred. Vi pa, ki ste že zraven, se ne pritožujte, da je tako visoka članarina, ker tudi žganje ni po ceni.

Celovec (Razno). Silvestrov večer se je živahno opravljal. Po vseh večjih lokalih so bili plesi in koncerti, celo noč so se pomikale množice ljudstva iz enega lokala v drugega. Povsod dobro razpoloženje in petje, tudi na cesti. — V neki znani kavarni je bila družba štirih oseb. Če so bili Jugoslovani, ni znano, ali pri odhodu je nekdo pozabil na mizi vžigalice v korist Ciril-metodove družbe. Neki Celovečan si prižge cigareto in opazi napis. Strašno se razburi in kriči: „Das ist eine gemeine Frechheit, ein Skandal, dass hier im deutschen Klagenfurt so was vorkommt.“ Drugi ga pomiruje in pravi: „Lassen Sie sich die heutige Silvesterfeier nicht stören, im nächsten Jahr sind wir schon im deutschen Mutterlande.“ — Pa vedno povdarjajo Celovečani, kako so strpni. Kaj naj pravijo Slovenci, ko jim vedno vsiljujejo Schulvereinszänder?

Medgorje. Ob koncu leta se čutimo tudi mi dolžne, da damo raport, kaj in kako se imamo. Mirni ljudje smo, in ne blatimo radi po časnikih ljudi, kakor so delali naši nasprotniki v prošlem letu. Skobacala se je ta slavna garda s svojimi lažnjivimi denuncijacijami v „Freie Stimmen“ enkrat čez župana g. J. Olipa. Podtika mu razne nerednosti in hujska oblasti v Celovcu. Na podlagi tega se je izvršila revizija občine s strani deželne vlade. Kaj se je našlo? — Vse v redu. Pa pišejo potem, da je župan speljal celo g. računskega svetnika na led. Celoto jim je bilo treba povedati, da je naš župan obenem mrtvaški oglednik, in seve mu tudi tukaj podtikajo razne nerednosti. Anonimna oseba, ki se skriva za dopisnikovim imenom in ki uganja take budalosti v naši občini, je nam dobro znana. Ima mnogo masla na glavi. Čudimo se le, kako je mogoče, da oblasti župana še vedno niso odstavile, če je zagrešil kaka kazniva dejanja.

Št. Tomaž pri Celovcu. Dne 23. novembra l. 1925 sta se poročila g. Mihael Sturm, pd. Tomanov in gdč. Katica Ledervaš iz Pokrč. Po starem običaju ob petju „Oj hišica očetova“ sta zapustila domači krov, da se peljeta v Dolino, kjer so se vršili cerkveni poročni obredi. Po poroki se je vila cela karavana vozov proti Tomanu. Seveda tudi brez zapreganja ni šlo. V Pubražah je bilo treba rešiti uganko in dati primerno napitnino. Gostovanje se je vršilo na Tomanovem domu, katerega se je udeležila ve-

lika množica povabljenih gostov in znancev. Stalno je bilo slišati slovensko petje. Tudi sosedna nemška pevka društva so pomagala. K slavnostnemu razpoloženju je dosti pripomoglo streljanje s topiči. Posebno pa se moramo pohvalno izraziti o izborni pogostitvi gostov s strani Tomanove obitelji in o tem, da je imela cela proslava pristen slovanski značaj, kar se žal med Slovenci vedno bolj opušča. Tomanova hiša je pa tudi gostoljubna. To se je posebno zopet pokazalo, ko je bila cela vrsta ubožcev zastoj pogoščeni. Novoporočencema želimo obilo božjega blagoslova!

Št. Janž v Rožu. (Smrt.) Dne 29. novembra smo pokopali ob obilni udeležbi ljudstva od blizu in daleč mladeniča Jožefa Krasnika, sina posestnika in župana, pd. Blatnika v Št. Janžu. Rajni je bolehal skoro celo leto na sušici in je v svoji boleznini mnogo pretrpel. Lansko leto se je bil udeležil zadružnega tečaja v Ljubljani, pa je moral vsled obolevnosti tečaj predčasno zapustiti. Bil je priden in marljiv mladenič, ponos svojih starišev. Bil je član izobraževalnega društva Št. Janž, član dramatičnega odseka in izboren igravec. Kdo se ne spominja veselega črednika Miheja pri igri „Miklova Zala“, v kateri vlogi je on nastopal in jo zmirom dobro izpeljal. Kot izvrsten pevec in zmirom veselega srca je bil v družbi zelo priljubljen posebno med fanti. Počivaj v miru, dragi Pepe, na svidenje nad zvezdami! Ugledni Bvatnikovi družini pa naše iskreno sožalje!

DRUŠTVENI VESTNIK

Poziv našim izobraževalnim društvom.

Splošno priznano dejstvo je, da je Koroška ena izmed tistih dežel, kjer použijejo največ alkohola, v kateri naravnost cveti

zapravljivost in pijančevanje.

Da se tudi slovenski del, posebno severno od Drave prav posebno odlikuje v nezmernosti, kdo bi mogel to tajiti? In žalostna resnica je, da se naši neprijatelji prav posebno trudijo pospeševati in podpirati to kugo, ker hočejo ravno z njo uničiti slovenski živelj na Koroškem. Istina je, da renegatstvo najbolj napreduje tam, kjer vlada kralj alkohol. Srce mora krvaveti vsakemu resničnemu rodoljubi ko vidi, kako propada naš narod, zastrupljen po alkoholizmu, propada versko, narodno in gospodarsko, kako potaplja v pijačo svoje najlepše bisere, svoj značaj, svojo vero, svojo pravost, svoj obstoj.

Radi tega se je že na zadnjem občnem zboru „Slov. kršč. socialne zveze“ zahtevalo, naj se Zveza v interesu našega naroda zavzame z vsemi močmi za

treznostno gibanje.

Resnica je: Če je naloga naših prosvetnih društev, da skrbijo za umsko in srčno izobrazbo naroda ali z eno besedo, da ga vzgojujejo, potem je tudi njihova sveta dolžnost, da kolikormogoče zajeziyo vedno rastočo povodenj alkoholizma in delajo neutrudljivo za raztreznjenje našega naroda.

Zato namerava „Zveza“ letošnje zimsko dobo započeti posebno akcijo za raztreznjenje našega ljudstva. S pomočjo novonaročenega skioptikona namerava v vseh društvi prirediti

javna protialkoholna predavanja

in posebno mladino svariti pred to najbolj nevarno kugo ter na skioptičnih slikah kazati škodljive posledice neizmerne uživanja alkoholnih pijač.

Predavanja pa seveda še ne zadostujejo. Ona naj bodo le povod in začetek novega, odločnega protialkoholnega gibanja, prave svete vojske, ki se mora v posameznih društvi v vso silo in vstrajnostjo nadaljevati. V ta namen naj se ustanovi v vsakem društvu

treznostni odsek,

kaferemu bi pripadala naloga, da vrši med narodom veliko apostolsko delo raztreznjevanja, ker je to delo neizmerne važnosti, naj bi ne bilo ne društvenika, ne društvenice, ki ne bi

bil član tega odseka. Ta odsek se torej ne sme omejiti na gotovo število članov, ampak naj se razširi kolikor mogoče na vse društvo. Naj bo torej bolj celota, kakor pa odsek!

Kako pa naj bo to velepomembno delo raztreznjevanja zasnovano?

Predvsem je treba voditi to gibanje ne samo iz praktičnega vidika, ampak iz **krščanskega in dobredelnega stališča**. Ali niso usmiljenja vredne duše, ki drve po udobni cesti razkošja in nezmernosti v časno in večno pogubo? Ali bomo mirno roke križem držali, ko se tisoči naših bratov potapljajo v močvirje ostudnega pijančevanja? Bi li bilo to krščansko? Ali ni naša sveta dolžnost, da tu pomagamo in rešimo, kar se pač rešiti da? Ali nas ne sili prva in največja zapoved božja, ljubezen do Boga in do bližnjega, da storimo za raztreznjenje naroda vse, kar je v naših močeh? Da, na tej podlagi, na edino trdni in zanesljivi krščanski podlagi mora biti zasnovano naše protialkoholno delo! Le tedaj bo želo kaj uspeha.

Vzrok, da dosedanje treznostno gibanje ni imelo zadostnega uspeha ne pri nas, ne drugod, je mogoče ta, da se je prvič pretirano povdarjala popolna abstinenca, in drugič, da se za zmernike ni tudi natančneje določila mera pri uživanju pijače. **Treba ne samo upoštevati popolno vzdržnost vsake opojne pijače, ampak tudi delno**, začasno, n. pr. za pol leta, za par mescev ali tudi samo za en mesec ali za gotovo dobo, kakor n. pr. za postni čas. Marsikdo bi rad bil vzdržnik, pa si tega ne upa ali pa tudi res ne more biti celo leto. Za nekaj časa pa bi mu to bilo mogoče. Zakaj bi mu potem ne nudili k temu priložnosti? Vsaj ni naš namen, da bi vstvarili same popolne abstinence, ampak gre se nam zato, da vedno in vedno zabičujemo ljudstvu in ga do dna duše prepričamo, da je neizogiben pogoj njegove časne in večne sreče: treznost in zopet treznost. Naš cilj je torej treznost, in z obema rokama sprejmemo vsakogar, ki nam hoče tu pomagati in v dosego tega cilja sodelovati na ta ali oni način. In zopet je treba tu povdarjati krščansko stališče, ker drugače celega gibanja ne razumemo, to je stališče ljubezni, ki se žrtvuje Bogu za bližnjega, udanega pijančevanju, ter stališče

potrebe samozatajevanja.

Današnji svet je pač pozabil, da si je treba, ako hočeš biti zadovoljen in srečen, včasih tudi kaj odreči, se zatajevati, in ne samo venomer le uživati. Da, toli potrebne, pa žal čisto pozabljene in prezirane samozataje nas hoče naše treznostno gibanje učiti. K temu naj nas navaja ne samo popolna, ampak tudi delna abstinenca ter predvsem tudi gotova zmanjšana mera pri uživanju pijače.

Po teh načelih lahko dosedanja treznostna organizacija „sveta vojska“ kot cerkvena družba ostane taka kakoršna je, namreč z dvema stopinjama! V društvenih odsekih pa se naj ustanovijo tri stopinje s sledečo razdelitvijo:

1. Popolni vzdržniki.
2. Delni vzdržniki.
3. Zmerniki.

Ker je pa zmernost nekaj širok pojem, ki se da lahko zelo raztegniti, tako da bi marsikdo vkljub dolgemu posedanju po gostilnah in ob polnih čašah raznih opojnih pijač še vendar rad ostal zmernik, je treba na vsak način, kar sicer dosedaj ni bilo v navadi, a gotovo ne v korist treznostnemu gibanju, določiti

najvišjo mero pijače,

ki zadostuje „za potrebo“, kakor pravimo. Ker so pa ljudje in razmere v različnih krajih različne, se ta mera ne more določiti povsodi po istem kopitu, ampak se bo krajevnim razmeram prikrojila. Žganje je kot opojna pijača izključeno in se sme rabiti le v slučaju resnične potrebe kot zdravilo.

Člani nove organizacije se zavežejo, da bodo pri vsaki priliki in z vsemi dovoljenimi sredstvi

delali proti pivskim razvadam

in da bojo vse svoje moči posvetili raztreznjenju našega naroda, posebno da bodo

nedoraslo našo deco pridobili,

bodisi v krogu domače družine ali izven nje, za boj proti alkoholu. Kajti, če hočemo vzgojiti trezen rod, moramo s treznostno idejo začeti že pri šolski mladini, moramo naše otroke navaditi na popolno abstinenco, jih vzgajati v „mlade junake“.

Raztreznjenje našega naroda je sveta naloga naših izobraževalnih društev. Treba se je torej lotiti z vso vnemo in vso resnobo. Treznostno gibanje bodi pa še prav posebno

častna zadeva naše moške mladine!

Kajti fant-pijanec: pravno pokvarjen, neznačajen fant; mladina, pijači udana: duševno in telesno zastrupljena, propala mladina; narod pijancev, izgubljen narod. Če ga hočemo dvigniti, rešiti, ga moramo naučiti treznosti. Osebito iz vrst naših mladeničev naj enkrat za vselej izgine to ostudno pijančevanje, ki nam je le v največjo škodo in sramoto! Da fantje zlasti vi se morate zavzeti z vsemi močmi za treznostno gibanje! Kajti gre se za vašo dušno in telesno zdravje; gre se pa prav posebno tudi za vašo stanovsko čast. S čim se pač fant bolj osramoti in oblati pred svetom kakor pa s tem ogabnim pijančevanjem? Zato fantje ne mirujte prej, da bo vsak slovenski mladenič trezen mladenič! Ognjišče vsega treznostnega gibanja pa naj bodo naša izobraževalna društva!

Delo za raztreznjenje naroda pomeni boj, trd, neizprosni boj zoper najnevarnejšega našega sovražnika, zoper alkohol. Naši treznostni odseki naj bodo torej nekaka

bojna organizacija!

Kot taka zahtevajo temeljite notranje ureditve, predvsem pa

načelstva,

ki naj vodi in nadzoruje boj zoper alkoholizem. Seveda ne bo to nobeno policijsko nadzorovanje; takega ne potrebujemo. Možu, fantu zadostuje

mož-beseda,

s katero stopi v organizacijo in s kojo se načelniku nasproti zaveže, da bo izpolnjeval treznostna pravila. Ta mož-beseda, ki je vsakemu fantu sveta, ga bo varovala vseh pivskih izgredov. Ta mož-beseda bo najboljša in najzanesljivejša jamstvo, da se bo zvesto držal mej dostojnosti in zmernosti.

Bojne organizacije imajo pa tudi navadno svoj **znak**, ki jih vedno opominja njihove naloge in dolžnosti. Takega znaka bo treba omisliti tudi našim treznostnim organizacijam.

Bojna društva se rada poslužujejo tudi **posebnega pozdrava**, ki pomeni nekak bojni klic. Takega pozdrava bi bilo treba tudi bori teljem za naš svetil cilj, za treznost naroda, pozdrav, ki jim bo neprestano bodrilo v boju za vzvišene vzore naše. Umesten bi bil mogoče sledeči pozdrav: „Trezen narod!“ — Odgovor: „Naj živi!“

S tem je podan v kratkih potezah načrt za naše treznostno gibanje.

Prijatelji toliko preizkušnega naroda koroškega! Društveniki in društvenice, ki res ljubite svoj teptani rod, ki ste res vneti za njegov pravi blagor! Na vas je sedaj, da uresničite ta načrt, da to idejo tudi oživotvorite! V vaših žilah polje še mlada, živahna kri, ki kliče po delu, svežem, krepkem in idealnem delu za narod. Tu imate lepo, prostrano polje za to delo, za udeleževanje svojih mladih močij. Ognjevita vaša srca se v nemajo za vse dobro, so polna idealnega stremjenja.

Tu imate enega najlepših idealov naših

iztreznjenje našega naroda. Za ta ideal delajte neumorno, temu idealu posvetite vse svoje moči, zanj se bojujte z vsem ognjem in pogumom svojega mladostnega srca tako dolgo, dokler ga ne dosežete! Ne! Našega ljubljene naroda ne pustimo utoniti v grdi mlakuži alkoholizma!

Naj torej ne bo nobenega društva našega treznostnega odseka; nobenega slovenskega fanta in nobenega slovenskega dekleta,

ki ne bi pripadala naši treznostni organizaciji! Vsi brez izjeme v boj zoper zakletoga sovraga in krvosesa našega, krutega kralja alkohola! Naš boj je svet, zato nam bo pomagal Bog. Zmaga bo konečno naša.

Slov. kršč.-soc. zveza za Koroško.

Podravlje. Socijalni tečaj, ki se je vršil na Štefanovo pri Vosperniku, je bil po sv. maši, posebno pa popoldne po blagoslovu izredno dobro obiskan. Predpoldne so nam predočili preč. gosp. župnik in predsednik kršč.-socijalne zveze, Sekol, z izbranimi besedami življenja in delovanje našega nepozabnega prevzvišenega škofa Antona Martina Slomška, ki naj nam bo svetla vodilna zvezda v temni naši sedajnosti. Slava mu! — Popoldne so preč. g. monsignor Podgorc orisali v živih barvah naše državne zadeve, sanacijo in potek, stališče mesta Dunaj napram slabotni državni upravi in razne štrajke; pozabili tudi niso na naše katastrofalne kmečke razmere, posebno najnovejšo krivično postopanje pri preiskavi mleka, kjer se ozira oblast samo na teorijo dočim je stvar praktično premišljena popolnoma drugačna; neodpustljivi zločin je tudi cena klavne živine v primeru s ceno mesa; vpeljava združnih klavnic je nujna potreba. Tudi kmet bo moral začeti delati z združenimi močmi, če bo hotel obdržati svoj dom in zemljo. Z velikim zanimanjem in veseljem smo poslušali izborna predavanja, le žal, da je nedostajalo časa in se tečaj ni mogel končati — zato se nadaljuje v nedeljo dne 10. januarja 1926 ob dveh popoldne s točkami: socijalistična agrarna reforma, in krščanstvo v primeri s svetovnimi nazori. Na svidenje! — Izobraževalno in tamburaško društvo „Sloga“ v Podravljah priredi dne 10. januarja 1926 točno ob dveh popoldne pri Vosperniku v Podravljah svoj redni letni občni zbor s sledečim sporedom: Poročilo tajnika o pretečenem društvenem letu, poročilo blagajnika, volitev odbora, raznoterosti. Po občnem zboru se nadaljuje dne 26. dec. 1925 pričetni socijalni tečaj.

Št. Janž v Rožu. Dne 24. januarja ob 3. uri popoldne se vrši občni zbor izobraževalnega društva Št. Janž v prostorih pri Tišlarju v Št. Janžu. Vsi člani ste prijazno vabljeni. — Opozarja se tudi vse člane, ki imajo izposojene društvene knjige, da iste do 15. januarja vrnejo. Predsednik.

Hodiše. Dne 30. decembra m. l. je imelo izobraževalno in pevsko društvo „Zvezda“ v Hodišah svoj redni občni zbor. Udeležba je bila dobra, pač pa bi lahko bila še boljša. G. podpredsednik pozdravi vse navzoče in se zahvali vsem članom kakor tudi dobrotnikom, ki so pomagali, in prosi, da bi ostali vsi zvesti društvu. G. tajnik poroča o društvenih sejah, katerih je bilo deset, da je dobila knjižnica zopet novih knjig in da se je jih je od 300 dvesto prebralo. G. župnik in blagajnik poroča o našem premoženju in nas v govoru posebno spominja na 125letnico našega škofa A. Martina Slomška. Naj bi doživel naš narod več takih zvestih voditeljev. Pevski odsek je imel 10 sej. Nastopal je 7krat ob cerkvenih slovesnostih, 3krat pri pogrebih, 1krat pri poroki in je imel en izlet. Staro vodstvo se zopet potrdi. Dramatični odsek je imel 11 rednih in eno izredno sejo. Pri dveh predstavah so se uprizorile tri igre: Vesela zgodba o žalostni princezi, Ne udajmo se in izgubljena stava. Tudi tukaj v vodstvu ni izpremembe. Podpredsednik in načelnik dram. odseka sta stavila predlog, da se bivši predsednik izvoli za častnega člana, kar se je sprejelo. Odbor se mu zahvaljuje za njegovo zvesto društveno delovanje, za vse njegove skrbi, ki je imel zaradi našega društvenega harmonija, katerega je imel že „Männer-gesangsverein Reifnitz-Keutschach“ v svoji porabi, katerega pa je moralo, čeravno se je z vso silo branilo, kot našo lastnino zopet vrniti. Ta boritelj je bil naš nepozabni predsednik in zdaj častni član Miha Janež. Izvoli se nov odbor, bivši podpreds. za predsednika in dva nova odbornika vse ostalo se je soglasno potrdilo. Udnina znaša letno en šiling in imajo društveni člani pri predstavah le polovično

vstopnino doplačati. Prihodnjo v igred (v postu) se namerava uprizoriti velika žaloigra „Trpljenje našega gospoda Jezusa Kristusa“. Ker pričakujemo od vseh strani mnogo gledalcev, se bodo o tem dala še pravočasno pojasnila. Veselični davek, ki je pri nas bil dosedaj 40%, in ki pripada občini, je občina dovolila, da se da znesek za zvone, ki jih v Hodišah še ni. Občni zbor se sklene in v imenu novega odbora se predsednik tem potom zahvaljuje še enkrat vsem, ki društvo podpirate in tudi prosi zanaprej za pomoč in zvestobo do društva ker ravno letos nas čaka mnogo dela.

Škofiče. Na Štefanovo nas je zanesla pot v prijazno vas Škofiče, kjer je imelo izobraž. društvo „Edinost“ predstavo. Igrala se je igra „Cigani“ in je ob vsem dobro uspela, posebno če se oziramo na težkoče, ki jih ima skoraj vsako društvo glede odra in omanjkljivosti raznih priprav. Naravnost dobro so rešili svoje vloge: ječar, Radislav in trije cigani. Prav dobro pa vsi ostali razun Anice, ki naj ob resnih trenutkih malo bolj zadržuje smeh, in Pačka, da na odru kolikormogoče izpušča razne nelepe besede in da ne meša dialekta s pismenim jezikom. Upamo, da nas bo društvo kmalu zopet razveselilo s kakšno predstavo.

Sveče v Rožu. (Lepa Vida.) Naše izobraževalno društvo je ponovilo na Štefanovo igro „Lepa Vida“. Tudi ta čas je bila udeležba sijajna. Bilo je nabito polno ljudi; od blizu in daleč so došli gostje, celo iz Podjune vrli Škocijanci. Pa saj je igra „Lepa Vida“ res nekaj imenitnega, nekaj svarilnega za odraslo mladino, drama nesrečne ljubezni. Nadvse izvrstno je igrala vlogo „Lepe Vide“ res lepa mladenka Pepca Munihova, ta priprosta lepotilka, kakor skoraj naravnost za to lepo vlogo vzrastla, ni zmotila samo grofa Alberta (Filipa Partl), ampak tudi bogatega trgovca Kogoja (Antona Feinig). Kar je tu in tam napravilo Vidi grenko življenje, je bila grofica Alberto (Tinca Beguš), mati njenega ljubimca, ki ni trpela vezi nriprostega dekleta z njenim sinom Albertom. Vidi oče, upokojen odvetnik v Trstu, Sodja (Jožko Pak), kateremu razmere njegove hčerke do grofa Alberta niso bile znane, je zahteval odločno od svoje Vide, da vzame bogatega trgovca Kogoja, kar se mu je tudi posrečilo, a ker ga Vida po srcu ni vzela za moža, mu je postala nezvesta. Kogojevi materi (Rezki Pak) Vida ni ugajala; zdelo se ji je takoj, da pride z lepo Vido nesreča v hišo, nastal je prepir. Tudi strežaj grofice Alberto, Volpino (Pavel Hodnik), jo je dobro pogodil, enako tudi prijateljica Vide, Marjeta (Bvažetova), kakor tudi mornarji (Blaž Mak in pd. Bednarjev). Vsi igralci so vredni pohvale. Igrali so v polno zadovoljnost občinstva. Med odmori je sodeloval naš domači moški pevski zbor. Vsa čast našemu izvrstnemu organistu g. Jakobu Begušu.

Šmihel. (Igra „Dom“.) Hrepenenje po domači zabavi in umetnosti me je privedlo na Štefanovo v Šmihel, kjer je bila lepa narodna prireditev igre „Dom“. V nji je izražena tista globoka, vse premagujoča ljubezen do domače grude, obenem pa označena tudi kvarna vzgoja in pa napačno pojmovanje zdravega življenja. Igra je vsebinsko lepa in lahka, zato za manjše odre priporočljiva. Dvorana je bila nabito polna, kar znači, da se je jelo ljudstvo zanimati vedno širše za naše prireditve, kajti one bistre duh in blažijo srce. Ker so Šmihelčani priznani dobri igralci, zato menda ne bo odveč, ako podam tukaj nekoliko kritike in ocene, kajti sama hvala ne stori dobrih igralcev. Na splošno zadovoljnost ter z nekako diletantsko dovršenostjo so igrali: mati, sin Mirko ter starejša hčerka. Najbolj mojstersko pa se je postavil sin Tine, samo v zadnjem prizoru bi imel kazati več ognja, stari stric naj za prihodnje poskrbi za ojačenje svojega glasu, Lojze pa je napačno povzel značaj ponosnega kmečkega fanta. Kruti in ošabni krčmar je pri vsakem nastopu zašel v karikaturu. Ivanki je zelo pristojala narodna noša in njen odločen nastop. Vsi ostali igralci so nastopili zelo pohvalno. S to ljubko prireditvijo je napravil Šmihel korak k cilju, ki se imenuje narodna dramatična umetnost. Bog vas živi!

Vabilo.

1

Kat. slov. izobraževalno društvo v Globasnici naznanja vsem članom, vsem prijateljem poštene zabave in ljubiteljem ljudske izobrazbe, da ponovi dne 10. januarja t. l. koroško igro

Miklova Zala

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Žaloigra

2

Mlinar in njegova hči

se igra 10. januarja t. l. ob pol 3. uri popoldne pri Voglu v Št. Primožu.

Vljudno vabi

ODBOR.

Prodam

3

kompletno prešo za olje z vso opremo po zelo ugodni ceni.

Več pove Florian Kaiser, pd. Fera, Bistrica, Post: St. Michael ob Bleiburg.

Naznanilo.

Hranilnica in posojilnica v Št. Janžu v Rožu r. z. z n. z. naznanja svojim članom, da je glasom tozadavnega sklepa odborove seje določila, da znaša vsak zadružni delež 1 šiling.

Dalje pozivlja svoje člane, da v roku do 15. februarja doplačajo svoje stare deleže pri zadrugi v znesku 1 šilinga. Kdor v tem določenem roku svoj delež ne doplača, zapade svoje članstvo pri zadrugi in se kot član izbriše.

Hranilne vloge se bodo obrestovale od 1. januarja 1926 naprej po 9%, posojila pa po 12%.

4

NAČELSTVO.

Slov. kat. izobraževalno društvo Podljubelj in okol.

Vabilo

na 3 dejansko dramo

5

VERIGA

ki se ponovi v nedeljo 24. januarja pri Cingelcu na Trati.

Začetek točno ob 3. popoldne. — Igra se vrši ob vsakem vremenu. — Pridite vsi, ki ljubite poštenu zabavo! Odbor.

SLOVENC!

Pomnite, da smo bili mi prvi na Koroškem